

Antti Meriläinen
Asianajotoimisto Elo & Meriläinen Oy
Iskoskuja 3 C 134
01600 Vantaa

Päätös asianajaja Antti Meriläistä koskevassa valvonta-asiassa

1 Asia

Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (444/2017, jäljempänä rahanpesulaki, ResL) mukaisen hallinnollisen seuraamuksen määrääminen asianajaja Antti Meriläiselle.

2 Selvitykset

Asianajotoimisto Elo & Meriläinen Oy:n asiakkaiden tuntemista koskeva ohjeistus (1.1.2023)

Asianajotoimisto Elo & Meriläinen Oy:n riskiarvio (15.1.2024)

Asianajotoimisto Elo & Meriläinen Oy:tä koskeva tarkastuskertomus (15.3.2024)

Pöytäkirjanote Suomen Asianajajaliiton hallituksen pöytäkirjasta nro 712 (15.3.2024)

Asianajaja Antti Meriläisen toimittama selvitys liitteineen (21.8.2024)

Asianajotoimisto Elo & Meriläinen Oy:n päivitetty menettelyohjeet ja riskiarvio (30.9.2024)

Pöytäkirjanote Suomen Asianajajaliiton hallituksen pöytäkirjasta nro 719 (11.10.2024)

Asianajaja Antti Meriläisen toimittama selvitys liitteineen (13.11.2024)

Asianajaja Antti Meriläisen verotuspäätös tuloverosta vuodelta 2023

Pöytäkirjanote Suomen Asianajajaliiton hallituksen pöytäkirjasta nro 720 (15.11.2024)

Asianajaja Antti Meriläisen toimittama vastine Etelä-Suomen aluehallintoviraston lähettämään kuulemiskirjeeseen liitteineen (30.5.2025)

Asianajaja Antti Meriläisen verotuspäätös tuloverosta vuodelta 2024

3 Ratkaisu ja perustelut

3.1 Päätös

Lupa- ja valvontavirasto (jäljempänä myös valvontavirasto) määrää asianajaja Antti Meriläisen maksettavaksi viiden tuhannen (5 000) euron suuruisen seuraamusmaksun.

Seuraamusmaksu määrätään maksettavaksi valtiolle ja sen täytäntöönpanosta huolehtii Oikeusrekisterikeskus.

Seuraamusmaksu määrätään Suomen Asianajajaliiton (nykyisin Suomen Asianajajat) 30.12.2024 Etelä-Suomen aluehallintovirastolle tekemän esityksen perusteella.

Seuraamusmaksun määrää Etelä-Suomen aluehallintoviraston sijaan Lupa- ja valvontavirasto. Organisaatiouudistuksen seurauksena aluehallintovirastojen toiminta päättyi vuoden 2025 lopussa ja niiden tehtävät siirtyivät Lupa- ja valvontavirastolle. Lupa- ja valvontavirasto aloitti toimintansa 1.1.2026.

3.2 Perustelut

Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain 7 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan asianajajayhdistys valvoo 1 luvun 2 §:n 1 momentin 12 kohdassa tarkoitettuja asianajajia.

Rahanpesulain 8 luvun 3 §:n 4 momentin mukaan asianajajayhdistys tekee Lupa- ja valvontavirastolle (ennen 1.1.2026 aluehallintovirastolle) esityksen seuraamusmaksun määräämisestä 1 luvun 2 §:n 1 momentin 12 kohdassa tarkoitettulle asianajajalle tai hänen apulaiselleen.

Suomen Asianajajaliitto suoritti 29.1.2024 asianajajavelvoitteiden sekä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistä koskevien velvoitteiden noudattamista koskevan tarkastuksen Asianajotoimisto Elo & Meriläinen Oy:ssä (y-tunnus 2712469-5, jäljempänä myös Elo & Meriläinen, asianajotoimisto). Tarkastuksesta laadittiin tarkastuskertomus, johon tarkastushavainnot on kirjattu ja josta ne ilmenevät tarkemmin. Tarkastuskertomus lähetettiin 29.2.2024 asianajaja Antti Meriläiselle kommentoitavaksi ja mahdolliset kommentit pyydettiin toimittamaan viimeistään 5.3.2024. Meriläinen ei toimittanut kommentteja tarkastuskertomukseen.

Suoritetussa tarkastuksessa Suomen Asianajajaliitto havaitsi rahanpesulain noudattamisessa useita puutteita. Suomen Asianajajaliiton tekemien tarkastushavaintojen perusteella ilmoitusvelvollinen on menettelyllään tahallaan tai huolimattomuudesta vakavasti laiminlyönyt tai rikkonut:

1. ResL 2 luvun 3 §:ssä tarkoitettun velvoitteen päivittää riskiarvio ja ResL 3 luvun 1 §:ssä tarkoitettun velvoitteen yksilöidä ja arvioida rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskejä;
2. ResL 3 luvun 10 §:ssä tarkoitettun velvoitteen soveltaa tehostettua menettelyä asiakkaan tuntemiseksi;
3. ResL 3 luvun 16 §:ssä tarkoitettun velvoitteen varmistaa tehokkailla toimintaperiaatteilla, menettelytavoilla ja sisäisellä valvonnalla, että ilmoitusvelvollinen noudattaa asiakkaan tuntemisessa pakotesäätelyä ja jäädyttämispäätöksiä; sekä
4. ResL 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettun velvoitteen tehdä epäilyttävää liiketoimea koskevan ilmoituksen rahanpesun selvittelykeskukselle.

Havaittujen puutteiden perusteella Suomen Asianajajaliitto teki Etelä-Suomen aluehallintovirastolle esityksen viiden tuhannen (5 000) euron suuruisen seuraamusmaksun määräämisestä Asianajotoimisto Elo & Meriläinen Oy:n ainoalle osakkaalle asianajaja Antti Meriläiselle rahanpesulain 8 luvun 3 §:n 4 momentin perusteella.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto tutki Suomen Asianajajaliiton sille tekemän esityksen ja sen perusteet. Ennen seuraamusmaksun määräämistä koskevan päätöksen tekemistä aluehallintovirasto kuuli ilmoitusvelvollista 30.4.2025 päivätyllä kuulemiskirjeellä. Ilmoitusvelvollisen toimittama kirjallinen selvitys kirjattiin 30.5.2025 saapuneeksi aluehallintovirastoon.

3.2.1 Riskiarviota ja riskiperusteista arviointia koskevat puutteet

Rahanpesulain 2 luvun 3 §:n 1 momentin mukaan ilmoitusvelvollisen on laadittava riskiarvio rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskien tunnistamiseksi ja arvioimiseksi. Riskiarvio on päivitettävä säännöllisesti. Riskiarvio ja siihen tehtävät muutokset on toimitettava asianajajayhdistykselle tämän pyynnöstä ilman aiheetonta viivytystä. Pykälän 2 momentin mukaan ilmoitusvelvollisen on otettava riskiarvion laadinnassa huomioon toimintansa luonne, koko ja laajuus. Ilmoitusvelvollisella on oltava edellä mainitut tekijät huomioon ottaen riittävät toimintaperiaatteet, menettelytavat ja valvonta rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskien vähentämiseksi ja tehokkaaksi hallitsemiseksi.

Rahanpesulain 3 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan ilmoitusvelvollisen on asiakassuhteeseen liittyviä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskejä arvioidessaan otettava huomioon uusiin ja jo olemassa oleviin asiakkaisiin, maihin tai maantieteellisiin alueisiin, tuotteisiin, palveluihin ja liiketoimiin sekä jakelukanaviin ja teknologioihin liittyvät rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskit (riskiperusteinen arviointi).

Suomen Asianajajaliiton tarkastushavaintojen mukaan Asianajotoimisto Elo & Meriläinen Oy oli laatinut riskiarvion rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskien tunnistamiseksi ja arvioimiseksi. Riskiarvio oli laadittu keväällä 2022 ja se oli päivitetty 15.1.2024.

Tarkastuksella ilmeni, että asianajotoimiston riskiarvio oli laadittu Suomen Asianajajaliiton vuodelta 2017 peräisin olevalle mallipohjalle. Riskiarviota ei kuitenkaan ollut mukautettu asianajotoimiston omaan toimintaan sopivaksi. Riskiarvion laadinnassa ei ollut otettu huomioon sitä, millaisia toimeksiantoja asianajotoimisto hoitaa, millaisia asiakkaita sen asiakaskuntaan kuuluu ja millaisia riskejä sen omaan toimintaan edellä mainittujen perusteella liittyy. Riskiarviossa ei siten ollut huomioitu juuri lainkaan asianajotoimiston omaan toimintaan liittyviä riskejä. Riskiarviosta puuttui käytännössä kokonaan toimeksiantoihin, asiakassuhteisiin, maihin ja maantieteellisiin alueisiin sekä uuteen teknologiaan liittyvien riskien yksityiskohtainen arviointi.

Elo & Meriläisen riskiarvion mukaan asianajotoimiston asiakaskunnassa ei ollut ETA-alueen ulkopuolella sijaitsevia asiakkaita. Tarkastuksen aikana kuitenkin havaittiin, että asianajotoimiston asiakkaita olivat uskonnolliset säätiöt [REDACTED] ja [REDACTED]. Säätiörekisteriotteiden mukaan osa edellä mainittujen säätiöiden hallitusten jäsenistä eli säätiöiden tosiasiallisista edunsaajista oli [REDACTED] kansalaisia. Säätiöiden liityntää ETA-alueen ulkopuoliseen valtioon ei ollut huomioitu asianajotoimiston riskiarviossa. Elo & Meriläisen riskiarviossa ei ollut myöskään huomioitu sitä, että asianajotoimiston asiakasvaratiliä oli käytetty elokuun 2023 jälkeen [REDACTED] ja [REDACTED] pääasiallisena maksutilinä.

Elo & Meriläisen riskiarviossa ei käsitelty poliittisesti vaikutusvaltaisiin henkilöihin liittyviä riskejä tai kuvattu riskiperusteiseen arviointiin pohjautuvia menettelyjä asiakkaan tai asiakkaan tosiasiallisen edunsaajan poliittisen vaikutusvallan toteamiseksi. Asianajotoimiston riskiarviioon ei myöskään sisällynyt riskiperusteista arviointia asiakkaan tehostetun tuntemisen toteuttamiseksi. Riskiarviosta puuttuivat lisäksi arviot asiakkaan tuntemiseen liittyvästä pakotesäätelyn ja jäädyttämispäätösten noudattamisesta sekä niihin liittyvistä toimintaperiaatteista ja menettelytavoista.

Suomen Asianajajaliitto varasi 20.6.2024 lähetetyllä kirjeellä asianajaja Antti Meriläiselle mahdollisuuden lausua asiassa ja toimittaa kirjallinen selvitys tarkastuksella tehtyihin havaintoihin liittyen. Suomen Asianajajaliitto pyysi Meriläiseltä kirjallista selvitystä siitä, oliko hän oman näkemyksensä mukaan noudattanut asianajotoiminnassaan rahanpesulain 2 luvun 3 §:n ja 3 luvun 1 §:n mukaisia velvoitteita. Lisäksi Meriläiseltä pyydettiin selvitystä niistä toimenpiteistä, joihin hän oli ryhtynyt asianajotoimiston riskiarviossa

Päätös

27.3.2026

LVV-U/19283/2026

Osittain salassa pidettävä JulkL 24.1 § 20 k

havaittujen puutteiden korjaamiseksi. Meriläistä pyydettiin myös toimittamaan asianajotoimiston päivitetty riskiarvio.

Meriläinen toimitti 21.8.2024 Suomen Asianajajaliitolle asianajotoimiston päivitetyn riskiarvion sekä päivitettyt menettelyohjeet asiakkaiden riskiperusteiseksi tuntemiseksi sekä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskien hallitsemiseksi. Toimittamassaan selvityksessä Meriläinen kertoi, että asianajotoimistolla ei ollut yritysasiakkaita ns. korkean riskiluokan valtioissa. Asiakaskunnassa ei Meriläisen mukaan ollut veroparatiisivaltioissa tai ETA-alueen ulkopuolella sijaitsevia asiakkaita. Yritysasiakkaiden osalta Meriläinen totesi riskien olevan seurannassa.

Suomen Asianajajaliitto kuuli Antti Meriläistä henkilökohtaisesti Suomen Asianajajaliiton hallituksen kokouksessa 11.10.2024. Kuulemistilaisuudessa Meriläinen kertoi asianajotoimistonsa olevan pieni, yhden miehen toimisto. Meriläinen oli aloittanut työskentelyn asianajotoimistossa vuonna 2011 ja vuonna 2016 toteutetun liiketoimintakaupan myötä Asianajotoimisto Elo & Meriläisen toiminta ja pääasiallisesti myös asiakaskunta siirtyivät Antti Meriläiselle. Asianajotoimiston liikevaihto on 100 000–300 000 euron välillä ja toimiston asiakaskunta koostuu [REDACTED] asiakkaista. Toimiston asiakkaat ovat suomalaisia pieniä ja keskisuuria yrityksiä sekä yksityishenkilöitä. Näiden osalta Meriläinen ei ole nähnyt tarvetta tehdä erityistä riskikartoitusta. Meriläisen mukaan hänen toimistollaan on vain yksi ulkomaalainen henkilöasiakas.

Kuulemisen aikana Meriläiseltä kysyttiin, miten hän oli arvioinut [REDACTED] ja [REDACTED] sekä säätiöiden toimeksiantoihin liittyvää rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskiä. Meriläinen kertoi säätiöiden toimeksiantoihin liittyvien riskien arvioinnin tapahtuneen säätiöiden hallituksen puheenjohtajan kanssa käytyjen keskustelujen perusteella. Toimeksiannot olivat olleet huoneistoihin ja niiden vuokralaisiin liittyviä riitajuttuja eikä niihin ollut liittynyt ulkomaanmaksuja. Kuulemisessa Meriläinen kuitenkin kertoi myös tarkastaneensa ja kommentoineensa säätiöiden vuokrasopimuksia sekä laatineensa näiden puolesta velkakirjoja ja osallistuneensa velkakirjojen allekirjoittamiseen. Lisäksi Meriläinen oli tarjonnut säätiöille yleistä juridista konsultointia, johon oli liittynyt myös säätiöiden maksuliikenteen hoitaminen asiakasvaratilin kautta. Meriläinen ei kertomansa mukaan ollut tehnyt mitään erityisiä selvityksiä riskien arvioimiseksi.

Hallinnollisen seuraamuksen perusteena olevia laiminlyöntejä käsiteltiin ilmoitusvelvollisen kuulemisen jälkeen Suomen Asianajajaliiton hallituksen kokouksessa. Suomen Asianajajaliitto esitti 15.11.2024 päivättyssä hallituksen pöytäkirjassa nro 720 johtopäätöksensä asiassa.

Meriläinen on päivittänyt toimistonsa riskiarviota Suomen Asianajajaliiton hallituksen kehotuksesta, mutta Suomen Asianajajaliiton näkemyksen mukaan asianajotoimiston 21.8.2024 päivätty riskiarvio on päivittämisen jälkeen edelleen puutteellinen. Asianajotoimiston toimeksiantoihin, asiakassuhteisiin, maihin ja maantieteellisiin alueisiin liittyviä riskejä on arvioitu liian suppeasti ottaen huomioon Meriläisen hoitamiin toimeksiantoihin ja asiakkaisiin liittyvät riskit.

Riskiarviossa ei ole lainkaan huomioitu asianajotoimiston asiakkaina olevia uskonnollisia säätiöitä. [REDACTED] ja [REDACTED] on liittynyt ETA-alueen ulkopuoliseen maahan, joten Meriläisen olisi tullut arvioida, johdetaanko tai rahoitetaanko säätiöiden toimintaa tosiasia [REDACTED] käsin ja mikä merkitys sillä on säätiöihin liittyvien riskien arvioinnissa. Meriläisen olisi myös tullut arvioida riskiperusteiseen arviointiin pohjautuen, olisiko hänen tullut todentaa säätiöiden tosiasiallisten edunsaajien eli kaikkien säätiöiden hallitusten jäsenten henkilöllisyydet, ja erityisesti heidän, jotka ovat [REDACTED] kansalaisia. Koska säätiöiden maksuliikennettä on hoidettu asianajotoimiston asiakasvaratilin kautta, varojen alkuperään ja käyttötarkoitukseen liittyvät riskit olisi tullut arvioida erityisen huolellisesti.

Päätös

27.3.2026

LVV-U/19283/2026

Osittain salassa pidettävä JulkL 24.1 § 20 k

Edellä esitetyin perustein Suomen Asianajajaliitto katsoo ilmoitusvelvollisen rikkoneen rahanpesulain 2 luvun 3 §:ssä tarkoitetun velvoitteen päivittää riskiarvionsa Suomen Asianajajaliiton hallituksen korjauskehotusten mukaisesti. Riskiarviossa havaittuja puutteita ei ole korjattu eikä riskiarviossa siten ole riittävästi tunnistettu ja arvioitu ilmoitusvelvollisen omaan toimintaan kohdistuvia rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskejä. Ilmoitusvelvollisen riskiarvio on asianajotoimiston liiketoiminta ja asiakaskunta huomioiden riittämätön.

Lisäksi Suomen Asianajajaliitto katsoo ilmoitusvelvollisen rikkoneen rahanpesulain 3 luvun 1 §:n tarkoittaman riskiperusteisen arvioinnin perusteella velvoitteen yksilöidä ja arvioida sen asiakkaina olevien [REDACTED] ja [REDACTED] asiakassuhteisiin liittyviä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskejä.

Etelä-Suomen aluehallintovirastolle 30.5.2025 toimittamassaan vastineessa Meriläinen on tuonut esiin samat asianajotoimiston asiakaskuntaan ja toimintaympäristöön liittyvät asiat kuin Suomen Asianajajaliitolle 21.8.2024 toimittamassaan kirjallisessa selvityksessä. Meriläinen kertoo vastineessaan, että asianajotoimisto on päivittänyt riskiarvionsa, ja päivitetystä riskiarviossa on otettu huomioon Suomen Asianajajaliiton tarkastuskertomuksessa esitetyt säännökset ja huomautukset. Meriläinen on toimittanut vastineensa liitteenä asianajotoimiston 30.9.2024 päivätyn riskiarvion sekä samalla päivämäärällä päivitetty menettelyohjeet asiakkaiden riskiperusteiseksi tuntemiseksi sekä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskien hallitsemiseksi. Meriläisen mukaan riskiarvion laadinnassa on huomioitu asianajotoimiston toiminnan pienimuotoisuus sekä se, että asianajotoimistolla ei Meriläisen yleiseen kokemukseen perustuen ole sellaisia asiakkaita, jotka voivat olla rahanpesun tai terrorismin rahoittamisen potentiaalisia toteuttajia. Meriläinen ei ole kuitenkaan esittänyt tarkempia perusteluja näkemykselleen eikä rahanpesun tai terrorismin rahoittamiseen liittyvien haavoittuvuuksien tai riskien vähäisyyttä taikka puuttumista ole perusteltu myöskään Meriläisen laatimissa riskiarvioissa.

3.2.2 Asiakkaan tehostettua tuntemisvelvollisuutta koskevat laiminlyönnit

Rahanpesulain 3 luvun 10 §:n 1 momentin mukaan ilmoitusvelvollisen on sovellettava tehostettua menettelyä asiakkaan tuntemiseksi rahanpesulain 3 luvun 11-13 ja 13 a §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa (kohta 1) tai jos ilmoitusvelvollinen riskiarvion perusteella arvioi, että tapaukseen liittyy tavanomaista suurempi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riski (kohta 2) taikka jos asiakkaalla tai liiketoimella on liittymäkohta valtioon, jonka rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämis- ja selvittelyjärjestelmä muodostaa Euroopan komission arvion mukaan merkittävän riskin Euroopan unionin sisämarkkinalle tai ei täytä kansainvälisiä velvoitteita (kohta 3).

Rahanpesulain 3 luvun 10 §:n 2 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset asiakkaista, tuotteista, palveluista, maksuliikenteestä, toimitustavasta tai maantieteellisistä riskitekijöistä, joihin voi liittyä tavanomaista suurempi rahanpesun tai terrorismin rahoittamisen riski, ja näissä tilanteissa noudatettavista menettelyistä.

Menettelyistä asiakkaan tuntemiseksi ja riskitekijöistä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseksi annetun valtioneuvoston asetuksen (929/2021, jäljempänä rahanpesuasetus) 8 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan asiakkaaseen voi liittyä tavanomaista suurempi rahanpesun tai terrorismin rahoittamisen riski, jos liiketoimi toteutetaan epätavallisissa olosuhteissa.

Rahanpesulain 3 luvun 4 §:n 3 momentin mukaan ilmoitusvelvollisen on erityisesti kiinnitettävä huomiota liiketoimiin, jotka rakenteeltaan tai suuruudeltaan taikka ilmoitusvelvollisen koon tai toimipaikan osalta ovat epätavallisia. Samoin on meneteltävä, jos liiketoimilla ei ole ilmeistä taloudellista tarkoitusta tai ne eivät sovi

Päätös

27.3.2026

LVV-U/19283/2026

Osittain salassa pidettävä JulkL 24.1 § 20 k

yhteen sen kokemuksen tai tietojen kanssa, jotka ilmoitusvelvollisella on asiakkaasta. Tarvittaessa liiketoimeen liittyvien varojen alkuperä on selvitettävä.

Suomen Asianajajaliiton suorittamassa tarkastuksessa ilmeni, että Asianajotoimisto Elo & Meriläisen riskiarvio ei sisältänyt arviota siitä, millaisissa tilanteissa asiakkaan tehostettua tuntemismenettelyä tulisi noudattaa. Tarkastuksella tehtyjen havaintojen perusteella asianajotoimistolla ei myöskään ollut menettelytapoja asiakkaan tehostetun tuntemisen toteuttamiseksi.

Asianajotoimiston käytössä olevan asiakasvaratilin tilitapahtumien osalta huomio kiinnittyi tilitapahtumiin, jotka liittyivät asianajotoimiston asiakkaisiin [REDACTED] ja [REDACTED]. Asianajotoimiston asiakasvaratilin tilioitteista ilmeni, että asiakasvaratilille oli 11.8.2023 tullut [REDACTED] euron suoritus Nooa Säästöpankista, selitteellä [REDACTED] koontitilin lopetus. Lisäksi tilille oli 16.8.2023 tullut [REDACTED] euron suoritus Nooa Säästöpankista, selitteellä [REDACTED] koontitilin lopetus.

Tarkastuksella ilmeni, että Nooa Säästöpankki oli päättänyt irtisanoa säätiöiden tilit pankissa. Pankki ei ollut ilmoittanut säätiöille perustetta tilien irtisanomiselle. Säätiöillä oli ollut passiiviset pankkitilit myös Nordeassa ja Danske Bankissa, mutta pankit eivät olleet suostuneet aktivoimaan tilejä säätiöiden käyttöön uudelleen.

Suomen Asianajajaliitto varasi 20.6.2024 lähetetyllä kirjeellä asianajaja Antti Meriläiselle mahdollisuuden lausua asiassa ja toimittaa kirjallinen selvitys tarkastuksella tehtyihin havaintoihin liittyen. Meriläinen ei ottanut 21.8.2024 toimittamassaan kirjallisessa vastauksessa kantaa asiakkaiden tehostettuun tuntemismenettelyyn.

Suomen Asianajajaliitto kuuli Antti Meriläistä henkilökohtaisesti Asianajajaliiton hallituksen kokouksessa 11.10.2024. Kysyttäessä, missä tapauksissa Meriläinen noudattaa tehostettua asiakkaan tuntemisvelvollisuutta, hän kertoi, ettei hänellä ole oikeastaan ollut sellaista tilannetta, jossa tehostettua tuntemista olisi pitänyt noudattaa. Meriläinen on lähtökohtaisesti luottanut siihen, että hänelle siirtyneiden asiakkaiden tuntemistoimet on tehty asianajotoimiston aiemman osakkaan Juhani Elon toimesta.

Hallinnollisen seuraamuksen perusteena olevia laiminlyöntejä käsiteltiin ilmoitusvelvollisen kuulemisen jälkeen Suomen Asianajajaliiton hallituksen kokouksessa. Suomen Asianajajaliitto esitti 15.11.2024 päivätyssä hallituksen pöytäkirjassa nro 720 johtopäätöksensä asiassa.

Elokuun 2023 jälkeen asianajotoimiston asiakasvarojen tiliä on käytetty [REDACTED] ja [REDACTED] pääasiallisena maksuliiketilinä. Tilitapahtumien mukaan säätiöiden vuokralaiset ovat maksaneet asiakasvaratilille vuokria ja toisaalta asianajaja Meriläinen on maksanut asiakasvarojen tililtä säätiöiden vuokria, vastikkeita ja muita laskuja.

Suomen Asianajajaliiton näkemyksen mukaan on tavanomaisesta poikkeavaa ja epäilyttävää, jos pankki irtisanoo maksuliiketilin ja useat pankit eivät suostu tarjoamaan oikeushenkilölle edes normaaliin maksuliikenteeseen liittyviä palveluita. Jo yksin tämän seikan voidaan katsoa olevan sellainen, että sen perusteella tapaukseen liittyy tavanomaista suurempi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riski ja Meriläisen olisi tullut soveltaa tehostettua menettelyä näiden asiakkaiden tuntemiseksi.

Lisäksi säätiöiden varojen käyttö on poikennut tavanomaisesta. Säätiöiden varat ovat vähentyneet elokuun 2023 jälkeen noin [REDACTED] euroa. Tiedusteltaessa asiasta tarkemmin, Meriläinen on kertonut, että säätiöt ovat antaneet lainaa kahdelle osakeyhtiölle pian varojen siirtämisen jälkeen. Meriläinen on kertonut myös avustaneensa säätiöitä lainaneuvotteluissa ja laatineensa velkakirjat. Kysyttäessä vielä tarkemmin säätiöiden antamista lainoista, Meriläinen on tuonut esille, että lainat on annettu suomalaisille

Päätös

27.3.2026

LVV-U/19283/2026

Osittain salassa pidettävä JulkL 24.1 § 20 k

osakeyhtiöille ja ne ovat liittyneet toimeen, jota säätiö on ajatellut toteuttaa. Lisäksi Meriläisen mukaan lainoja ei ole maksettu takaisin asiakasvaratilille.

Asianajaja Meriläinen on voinut havaita säätiöiden tavanomaisesta poikkeavan maksuliikenteen, sillä hän on vastaanottanut säätiöiden irtisanotut tilivarat toimistonsa asiakasvaratilille ja itse hoitanut säätiöiden maksuliikennettä toimistonsa asiakasvaratilin kautta. Meriläisen olisi tullut huomioida rahanpesuasetuksen 8 §:ssä tarkoitettu asiakkaaseen liittyvä tavanomaista suurempi rahanpesun riski ja noudattaa asiakkaan tuntemisessa tehostettua tuntemisvelvoitetta muiden pankkien kieltäytyttyä tilien avaamisesta ja viimeistään silloin, kun säätiöiden hallitukset ovat päättäneet säätiöiden tilivaroihin nähden huomattavien lainojen myöntämisestä ulkopuolisille osakeyhtiöille, joilla ei tarkastuksella saatujen tietojen perusteella vaikuttanut olevan järkevää liiketoiminnallista yhteyttä säätiöiden toimintaan.

Edellä esitetyin perustein Suomen Asianajajaliitto katsoo ilmoitusvelvollisen laiminlyöneen rahanpesulain 3 luvun 10 §:ssä tarkoitetun velvoitteen soveltaa tehostettua tuntemismenettelyä asiakkaidensa [REDACTED] ja [REDACTED] tuntemiseksi tilanteessa, jossa kyseisten asiakkaiden riskin voidaan perustellusti tulkita kohonneen korkeaksi.

Etelä-Suomen aluehallintovirastolle 30.5.2025 toimittamassaan vastineessa Meriläinen ei ole ottanut kantaa asiakkaiden tehostettuun tuntemismenettelyyn. Meriläinen kertoo, että asianajotoimisto on päivittänyt asiakkaan tuntemista koskevat menettelytavat ohjeistuksineen Suomen Asianajajaliiton tarkastuskertomuksessa annettujen huomautusten ja säännösten mukaiseksi.

3.2.3 Pakotesäätelyn ja jäädyttämispäätösten noudattamisen varmistamista koskevat laiminlyönnit

Rahanpesulain 3 luvun 16 §:n mukaan ilmoitusvelvollisella tulee olla osana asiakkaan tuntemiseen liittyviä toimia tehokkaat toimintaperiaatteet, menettelytavat ja sisäinen valvonta sen varmistamiseksi, että ilmoitusvelvollinen noudattaa niitä velvoitteita, joita sille seuraa pakotesäätelystä ja jäädyttämispäätöksistä.

Tarkastuksella ilmeni, että Elo & Meriläisen riskiarvio ei sisältänyt arviointia asiakkaan tuntemiseen liittyvästä pakotesäätelyn ja jäädyttämispäätösten noudattamisesta eikä asianajotoimistolla ollut menettelyjä pakotesäätelyn ja jäädyttämispäätösten noudattamiseksi.

Suomen Asianajajaliitto varasi 20.6.2024 lähetetyllä kirjeellä asianajaja Antti Meriläiselle mahdollisuuden lausua asiassa ja toimittaa kirjallinen selvitys tarkastuksella tehtyihin havaintoihin liittyen. Meriläinen ei ottanut 21.8.2024 toimittamassaan kirjallisessa vastauksessa kantaa pakotesäätelyn ja jäädyttämispäätösten noudattamisen varmistamiseen.

Suomen Asianajajaliitto kuuli Antti Meriläistä henkilökohtaisesti Suomen Asianajajaliiton hallituksen kokouksessa 11.10.2024. [REDACTED] ja [REDACTED] liittyvien toimeksiantojen osalta Meriläinen kertoi kuulemistilaisuudessa, ettei hän ollut selvittänyt säätiöihin liittyviin henkilöihin kohdistuvia mahdollisia pakotteita.

Hallinnollisen seuraamuksen perusteena olevia laiminlyönnejä käsiteltiin ilmoitusvelvollisen kuulemisen jälkeen Suomen Asianajajaliiton hallituksen kokouksessa. Suomen Asianajajaliitto esitti 15.11.2024 päivätyssä hallituksen pöytäkirjassa nro 720 johtopäätöksensä asiassa.

Tarkastuksella tehtyjen havaintojen perusteella Suomen Asianajajaliitto katsoo ilmoitusvelvollisen laiminlyöneen rahanpesulain 3 luvun 16 §:ssä tarkoitetun velvoitteen varmistaa tehokkailla

Päätös

27.3.2026

LVV-U/19283/2026

Osittain salassa pidettävä JulkL 24.1 § 20 k

toimintaperiaatteilla, menettelytavoilla ja sisäisellä valvonnalla, että asianajotoimisto noudattaa asiakkaan tuntemisessa pakotesäätelyä ja jäädyttämispäätöksiä.

Etelä-Suomen aluehallintovirastolle 30.5.2025 toimittamassaan kirjallisessa vastineessa Meriläinen ei ole ottanut kantaa pakotesäätelyn ja jäädyttämispäätösten noudattamisen varmistamiseen.

3.2.4 Epäilyttävän liiketoimen ilmoitusvelvollisuutta koskevat laiminlyönnit

Rahanpesulain 4 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan ilmoitusvelvollisen on selonottovelvollisuuden täytettyään viipymättä ilmoitettava rahanpesun selvittelykeskuksesta annetussa laissa tarkoitetulle rahanpesun selvittelykeskukselle epäilyttävästä liiketoimesta. Ilmoitus epäilyttävästä liiketoimesta on tehtävä riippumatta siitä, onko asiakassuhde perustettu tai siitä kieltäydytty tai onko liiketoimi suoritettu, keskeytetty tai siitä kieltäydytty.

Asianajotoimisto Elo & Meriläisellä on käytössään asiakasvaratili. Asiakasvaratilin tilitapahtumia seurataan tiliotteilla ja asiakasvarojen hoidosta vastaa Antti Meriläinen.

Suomen Asianajajaliiton suorittamassa tarkastuksessa havaittiin, että elokuun 2023 jälkeen Asianajotoimisto Elo & Meriläinen Oy:n asiakasvarojen tiliä oli käytetty [REDACTED] ja [REDACTED] pääasiallisena maksuliiketilinä. Asianajotoimiston asiakasvaratilille oli tullut 11.8.2023 Nooa Säästöpankista [REDACTED] euron suoritus selitteellä [REDACTED] koontitilin lopetus. Lisäksi asiakasvaratilille oli tullut 16.8.2023 Nooa Säästöpankista [REDACTED] euron suoritus selitteellä [REDACTED] koontitilin lopetus.

Tarkastushavaintojen perusteella asianajotoimiston asiakasvaratilin käyttö ei liittynyt mihinkään yksittäiseen toimeksiantoon, vaan tilin kautta hoidettiin säätiöiden tilimaksuina tapahtuvaa maksuliikennettä, ja tiliä käytettiin esimerkiksi säätiöiden vuokrien, vastikkeiden ja laskujen maksamiseen.

Suomen Asianajajaliitto varasi 20.6.2024 lähetetyllä kirjeellä asianajaja Antti Meriläiselle mahdollisuuden lausua asiassa ja toimittaa kirjallinen selvitys tarkastuksella tehtyihin havaintoihin liittyen. Suomen Asianajajaliitto pyysi Meriläiseltä kirjallista selvitystä siitä, käytettiinkö asianajotoimiston asiakasvaratiliä edelleen [REDACTED] ja [REDACTED] maksuliiketilinä. Lisäksi Meriläiseltä pyydettiin selvitystä siitä, miten tilille saapuneiden varojen alkuperää oli selvitetty.

Meriläinen toimitti kirjallisen vastauksensa 21.8.2024. Varojen alkuperän selvittämisestä Meriläinen kertoi, että koska säätiöiden varat olivat tulleet asianajotoimiston asiakasvaratilille suomalaisen pankin tililtä sen jälkeen, kun pankki oli päättänyt lopettaa säätiöiden tilit, Meriläinen ei nähnyt syytä varojen alkuperän tarkemmalle selvittämiselle. Meriläinen katsoi voivansa luottaa siihen, että Nooa Säästöpankki oli selvittänyt pankin tileille tulleiden varojen alkuperän.

Suomen Asianajajaliitto kuuli Antti Meriläistä henkilökohtaisesti Suomen Asianajajaliiton hallituksen kokouksessa 11.10.2024. Kysyttäessä säätiöiden varoista ja maksuliikenteen hoitamisesta asianajotoimiston asiakasvaratilin kautta, Meriläinen kertoi, että Nooa Säästöpankki oli ilmoittanut säätiöiden tilien irtisanomisesta toukokuussa 2023. Säätiöillä oli ollut passiiviset pankkitilit myös Nordeassa ja Danske Bankissa, mutta kyseiset pankit eivät olleet suostuneet aktivoimaan tilejä säätiöiden käyttöön sen jälkeen, kun Nooa Säästöpankki oli irtisanonut säätiöiden tilit. Koska säätiöille ei saatu avattua tilejä pankkeihin, Meriläinen kertoi antaneensa luvan säätiöiden varojen siirtämiselle asianajotoimiston asiakasvaratilille.

Meriläinen kertoi asiakasvarojen tilille saapuvien varojen olevan säätiöiden omaisuuden vuokratuottoja. Meriläinen oli kuitannut asiakasvaratililtä säätiöiden laskuja ja hoitanut säätiöiden toimeksiantoista

Päätös

27.3.2026

LVV-U/19283/2026

Osittain salassa pidettävä JulkL 24.1 § 20 k

vastikemaksuja, laina-asioita sekä hallinnollisia maksuja. Meriläinen kertoi, ettei asiakasvaratililtä ollut tehty käteisnostoja.

Kysyttäessä, oliko Meriläisellä tietoa siitä, mistä säätiöt saavat toimintansa rahoittamiseksi tarvittavat varat ja mikä on ollut rahoituksen alkuperäinen lähde, Meriläinen kertoi, ettei hänellä ollut tästä tietoa. Meriläisen tietojen mukaan säätiöt eivät olleet saaneet tileille lahjoituksia ulkomailta. Meriläisellä ei kertomansa mukaan ollut tietoa siitä, ovatko säätiöt saaneet rahoitusta [REDACTED].

Suomen Asianajajaliiton hallituksen kokouksessa järjestetyn kuulemisen yhteydessä Meriläinen kertoi, että [REDACTED] ja [REDACTED] lainasivat asianajotoimiston asiakasvarojen tilille vastaanotetuista varoista suurimman osan elokuussa 2023 kahdelle suomalaiselle yhtiölle. Meriläinen laati säätiöiden antamia lainoja koskevat velkakirjat ja osallistui lainaneuvotteluihin sekä velkakirjojen allekirjoitukseen. Meriläisen kertoman mukaan varat lainattiin ulkopuolisille osakeyhtiöille, jotka liittyivät toimeen, jota säätiö ajatteli toteuttaa.

Hallinnollisen seuraamuksen perusteena olevia laiminlyöntejä käsiteltiin ilmoitusvelvollisen kuulemisen jälkeen Suomen Asianajajaliiton hallituksen kokouksessa. Suomen Asianajajaliitto esitti 15.11.2024 päivätyssä hallituksen pöytäkirjassa nro 720 johtopäätöksensä asiassa.

Ensimmäinen Meriläisen mainitsemista lainan saajista oli [REDACTED]. [REDACTED] ja [REDACTED] lainasivat kumpikin [REDACTED] euroa. Varat siirrettiin Meriläisen asiakasvarojen tililtä [REDACTED] tilille 19.8.2023 eli kahdeksan päivää sen jälkeen, kun Nooa Säästöpankki oli siirtänyt [REDACTED] ja kolme päivää sen jälkeen, kun pankki oli siirtänyt [REDACTED] tilin lopetusvarat Meriläiselle.

Kaupparekisteriotteen mukaan [REDACTED] toimialana on taksikuljetus, autojen ja varaosien tuonti ja vienti, osto ja myynti sekä kaikki muu laillinen liiketoiminta. Yhtiön hallituksen ainoa jäsen on Egyptin kansalainen [REDACTED].

Toinen lainan saajista oli [REDACTED], jolle [REDACTED] lainasi [REDACTED] euroa 9.9.2023. [REDACTED] kaupparekisteriin merkitty toimiala on ravintolatoiminta. Yhtiön hallituksen jäsen on Suomen kansalainen [REDACTED].

Suomen Asianajajaliitto on selvittänyt [REDACTED] ja [REDACTED] säätiörekisteriin merkityt tiedot säätiöiden tarkoituksista. Säätiöiden tarkoituksia on kuvattu kattavasti Suomen Asianajajaliiton 15.11.2024 päivätyssä hallituksen pöytäkirjassa nro 720. Ottaen huomioon lainanantajina olevien [REDACTED] ja [REDACTED] tarkoitus sekä lainansaajina olevien [REDACTED] ja [REDACTED] toimialat, joilla ei ole lainkaan liityntää säätiöiden toimintaan, epäselväksi on jäänyt, onko lainan antaminen ollut säätiöiden tarkoitusten mukaista, ja mikä on ollut lainanannon peruste. Säätiöiden tarkoitusta ja yhtiöiden toimialaa verrattaessa on herännyt perusteltu epäily liiketoimen laadusta ja perusteesta.

Tilanteessa, jossa Nooa Säästöpankki on päättänyt sulkea säätiöiden tilit, Nordea ja Danske Bank eivät ole suostuneet aktivoimaan säätiöiden jo olemassa olevia tilejä, muut pankit eivät ole suostuneet avaamaan säätiöille tilejä ja säätiöt ovat halunneet siirtää tilivarat asiakasvaratililtä heti lainoina kahdelle yhtiölle, joiden toiminta ei liity mitenkään säätiöiden toimintaan, lainojen antamiset ovat olleet perustellusti epäilyttäviä liiketoimia, joista Meriläisen olisi tullut tehdä ilmoitus rahanpesun selvittelykeskukselle.

Edellä esitetyin perustein Suomen Asianajajaliitto katsoo ilmoitusvelvollisen laiminlyöneen rahanpesulain 4 luvun 1 §:ssä tarkoitetun velvoitteen tehdä epäilyttävää liiketoimea koskevan ilmoituksen rahanpesun

Päätös

27.3.2026

LVV-U/19283/2026

Osittain salassa pidettävä JulkL 24.1 § 20 k

selvittelykeskukselle [REDACTED] ja [REDACTED] lainanannosta [REDACTED] ja [REDACTED].

Etelä-Suomen aluehallintovirastolle 30.5.2025 toimittamassaan vastineessa Meriläinen on tuonut esiin samat asianajotoimiston asiakasvaratilin käyttöön ja säätiöiden varojen alkuperän selvittämiseen liittyvät asiat kuin Suomen Asianajajaliitolle 21.8.2024 toimittamassaan kirjallisessa selvityksessä. Epäilyttävien liiketoimien ilmoitusvelvollisuuden osalta Meriläinen on vastineessaan todennut, että rahanpesun selvittelykeskukselle ei ole tehty ilmoituksia, koska hän ei ole havainnut epäilyttäviä liiketoimia.

4 Johtopäätös

Ilmoitusvelvollisella on ollut velvollisuus laatia ja päivittää rahanpesulain 2 luvun 3 §:n tarkoittama riskiarvio rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskien tunnistamiseksi ja arvioimiseksi. Ilmoitusvelvollisella on ollut velvollisuus luoda riittävät toimintaperiaatteet, menettelytavat ja valvonta rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskien vähentämiseksi ja tehokkaaksi hallitsemiseksi ilmoitusvelvollisen toiminnan luonne, koko ja laajuus huomioiden. Lisäksi ilmoitusvelvollisella on ollut rahanpesulain 3 luvun 1 §:ssä tarkoitettu velvollisuus suorittaa asiakassuhteiden riskiperusteista arviointia.

Suomen Asianajajaliiton tavoin Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että Meriläisen laatima Asianajotoimisto Elo & Meriläinen Oy:n riskiarvio on annetuista korjauskehotuksista huolimatta edelleen sisällöllisesti riittämätön. Meriläisen asiakaskuntaan ja hoitamiin toimeksiantoihin nähden riskiarvio on liian suppea eikä sen laadinnassa ole riittävällä tavalla huomioitu asianajotoimiston toimeksiantoihin, asiakassuhteisiin tai maihin ja maantieteellisiin alueisiin liittyviä riskitekijöitä. Meriläinen ei ole myöskään huomionnut tai arvioinut asianajotoimiston asiakkaina oleviin uskonnollisiin säätiöihin liittyviä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskejä taikka kohdistanut riskiperusteista arviointia kyseisiin säätiöihin.

Lupa- ja valvontavirasto suhtautuu myönteisesti siihen, että ilmoitusvelvollinen on ryhtynyt korjaaviin toimenpiteisiin suoritettujen tarkastusten jälkeen. Hallinnollisen seuraamuksen määräämisen kannalta asialla ei kuitenkaan ole merkitystä, sillä ilmoitusvelvollisen viimeisinkin riskiarvio on sisällöllisesti puutteellinen. Ilmoitusvelvollinen ei myöskään ole korjannut rikkomustaan oma-aloitteisesti siten, että hallinnollisen seuraamuksen voisi sen perusteella jättää määräämättä.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo Meriläisen laiminlyöneen rahanpesulain 2 luvun 3 §:ää ilmoitusvelvollisen riskiarvion laatimisesta ja päivittämisestä siltä osin kuin hän ei ole huomionnut riittävällä tavalla ja tasolla asianajotoimiston toimintaan kohdistuvia rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskejä. Lisäksi valvontavirasto katsoo Meriläisen rikkoneen rahanpesulain 3 luvun 1 §:ää siltä osin kuin hän ei ole yksilöinyt ja arvioinut asianajotoimiston asiakkaina olevien uskonnollisten säätiöiden asiakassuhteisiin liittyviä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskejä.

Ilmoitusvelvollisella on ollut rahanpesulain 3 luvun 10 §:n mukainen velvollisuus soveltaa tehostettua menettelyä asiakkaan tuntemiseksi tapauksessa, jossa asiakkaaseen tai liiketoimeen on liittynyt tavanomaista suurempi rahanpesun tai terrorismin rahoittamisen riski.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että asianajotoimiston asiakkaina on ollut uskonnollisia säätiöitä, joihin on liittynyt tavanomaista suurempi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riski, mutta joihin Meriläinen ei ole soveltanut tehostettua tuntemismenettelyä. Suomen Asianajajaliiton tavoin Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että säätiöiden asiakkuudet ovat olleet perustellusti korkeariskisiä ja siten säätiöiden olisi tullut olla tehostetun tuntemisvelvollisuuden piirissä. Valvontavirasto katsoo, että olosuhteiden perusteella Meriläisen olisi tullut ymmärtää, että säätiöiden asiakkuuksiin ja suoritettaviin liiketoimiin voi liittyä tavanomaista suurempi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riski. Valvontaviraston näkemyksen mukaan Meriläisen

Päätös

27.3.2026

LVV-U/19283/2026

Osittain salassa pidettävä JulkL 24.1 § 20 k

laatima puutteellinen riskiarvio ja sen myötä asiakkaiden riittämätön riskiperusteinen arviointi ovat mahdollistaneet sen, ettei Meriläinen ole tunnistanut niitä asianajotoimiston asiakkaita, joihin saattaa kohdistua korkeampi rahanpesun tai terrorismin rahoittamisen riski. Siten Meriläinen ei myöskään ole voinut soveltaa näihin asiakkaisiin tehostettua tuntemismenettelyä rahanpesulain edellyttämällä tavalla. Lupa- ja valvontavirasto katsoo Meriläisen laiminlyöneen noudattaa rahanpesulain 3 luvun 10 §:ää asiakkaan tehostetun tuntemisvelvollisuuden noudattamiseksi.

Ilmoitusvelvollisella on ollut rahanpesulain 3 luvun 16 §:n mukainen velvollisuus luoda tehokkaat toimintaperiaatteet, menettelytavat ja sisäinen valvonta sen varmistamiseksi, että ilmoitusvelvollinen noudattaa niitä velvoitteita, joita sille seuraa pakotesäätelystä ja jäädyttämispäätöksistä.

Meriläisen laatima asianajotoimiston riskiarvio ei ole sisältänyt arviointia asiakkaan tuntemiseen liittyvästä pakotesäätelyn ja jäädyttämispäätösten noudattamisesta eikä asianajotoimistolla ole ollut menettelyjä pakotesäätelyn ja jäädyttämispäätösten noudattamiseksi. Lupa- ja valvontavirasto katsoo Meriläisen laiminlyöneen noudattaa rahanpesulain 3 luvun 16 §:ää pakotesäätelystä ja jäädyttämispäätöksistä seuraavien velvoitteiden noudattamisen varmistamiseksi.

Rahanpesulain 4 luvun 1 §:n 1 momentin mukaisesti ilmoitusvelvollisen on tullut selonottovelvollisuuden täytettyään viipymättä ilmoittaa rahanpesun selvittelykeskukselle epäilyttävästä liiketoimesta. Ilmoitus epäilyttävästä liiketoimesta on tullut tehdä riippumatta siitä, onko asiakassuhde perustettu tai siitä kieltäydytty tai onko liiketoimi suoritettu, keskeytetty tai siitä kieltäydytty.

Suomen Asianajajaliiton tavoin Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että säätiöiden antamat lainat [REDACTED] ja [REDACTED] ovat olleet perustellusti sellaisia epäilyttäviä liiketoimia, joista Meriläisen olisi tullut tehdä ilmoitus rahanpesun selvittelykeskukselle. Valvontaviraston näkemyksen mukaan lainanantoihin liittyvien liiketoimien peruste ja varojen alkuperä ovat jääneet epäselviksi. Säätiöiden tarkoitus, lainansaajina toimineiden yhtiöiden toimiala sekä lainanannon ajankohta huomioiden liiketoimet ovat olleet epätavallisia sekä suuruudeltaan tavanomaisesta poikkeavia.

Meriläinen on kertomansa mukaan tiennyt säätiöiden varojen tulleen asianajotoimiston asiakasvaratilille suomalaisen pankin tililtä ja uskonut voivansa luottaa pankin tekemään varojen alkuperän selvittämiseen. Lupa- ja valvontaviraston näkemyksen mukaan pankin tekemä varojen alkuperäselvitys ei poista Meriläisen velvollisuutta tuntea asiakkaidensa toimintaa eikä selvittää tavanomaisesta poikkeavien liiketoimien perusteita ja niihin liittyvien varojen alkuperää. Lisäksi valvontavirasto katsoo, että erityisesti tilanteessa, jossa pankit ovat kieltäytyneet asiakassuhteista säätiöiden kanssa, Meriläisen olisi pitänyt kiinnittää erityistä huomiota säätiöiden asiakkuuksiin liittyvän selonottovelvollisuuden noudattamiseen sekä varojen alkuperän selvittämiseen. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että Meriläisen toimet liiketoimien perusteiden ja varojen alkuperän selvittämiseksi ovat olleet riittämättömiä eikä Meriläinen ole voinut niiden perusteella jättää tekemättä ilmoitusta epäilyttävästä liiketoimesta. Valvontavirasto katsoo Meriläisen laiminlyöneen rahanpesulain 4 luvun 1 §:n 1 momentissa säädetyn velvollisuuden ilmoittaa epäilyttävästä liiketoimesta rahanpesun selvittelykeskukselle.

Johtopäätöksensä Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että kaikki edellä mainitut asianajaja Antti Meriläisen toimintaan liittyvät laiminlyönnit ovat sekä rahanpesulain 8 luvun 1 §:ssä tarkoitetun rikemaksun että rahanpesulain 8 luvun 3 §:ssä tarkoitetun seuraamusmaksun alaisia tekoja.

Päätös

27.3.2026

LVV-U/19283/2026

Osittain salassa pidettävä JulkL 24.1 § 20 k

5 Hallinnollinen seuraamus

5.1 Hallinnollisen seuraamuksen määrääminen

Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseksi annetun lain perusteella Lupa- ja valvontaviraston on määrättävä hallinnollinen seuraamus ilmoitusvelvollisen laiminlyöntien takia.

Rahanpesulain 8 luvun 3 §:n 1 momentin mukaan valvontaviranomainen määrää seuraamusmaksun sen valvottavaksi 7 luvun 1 §:n 1 momentissa säädetyille ilmoitusvelvolliselle, joka tahallaan tai huolimattomuudesta vakavasti, toistuvasti tai järjestelmällisesti laiminlyö tai rikkoo lainkohdassa yksilöityjä rahanpesulain velvoitteita.

Ennen asian ratkaisemista valvontaviranomainen on varannut Meriläiselle tilaisuuden esittää käsityksensä asiasta ja esittää asiaan liittyvää selvitystä. Meriläinen on 30.5.2025 antamassaan vastineessa kiistänyt, että hän olisi toiminnassaan tahallaan tai huolimattomuudesta vakavasti laiminlyönyt tai rikkonut kuulemiskirjeessä kuvattuja rahanpesulain velvoitteita. Jos joltain osin katsottaisiin, että Suomen Asianajajaliiton toimistotarkastuksen suoritusohjelmaa aikaisemmalla ajalla on ollut laiminlyöntejä tai rikkeitä, Meriläisen mukaan niiden on katsottava korjaantuneen tarkastuksen yhteydessä esitettyjen ohjeiden mukaisesti. Vastineessaan Meriläinen on tuonut esiin pääasiassa samat seikat kuin Suomen Asianajajaliitolle 21.8.2024 toimittamassaan kirjallisessa selvityksessä.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että asiassa ei ole ilmennyt sellaista seikkaa, jonka perusteella hallinnollinen seuraamus voitaisiin rahanpesulain nojalla jättää määräämättä.

5.2 Seuraamusmaksun määrä

Rahanpesulain 8 luvun 5 §:n 1 momentin mukaan seuraamusmaksun määrä perustuu kokonaisarviointiin. Seuraamusmaksun määrää arvioitaessa on otettava huomioon menettelyn laatu, laajuus ja kestoaika sekä tekijän taloudellinen asema. Lisäksi arvioinnissa on otettava huomioon menettelyllä saavutettu hyöty tai sillä aiheutettu vahinko, jos ne ovat määritettävissä, tekijän yhteistyö toimivaltaisen valvontaviranomaisen kanssa asian selvittämiseksi sekä aiemmat tämän lain tai sen nojalla annettuihin säännöksiin kohdistuneet rikkomukset ja laiminlyönnit. Pykälän 2 momentin mukaan valvontaviranomaisen oikeushenkilölle määräämä seuraamusmaksu saa olla enintään joko kaksi kertaa niin suuri kuin teolla tai laiminlyönnillä saavutettu hyöty, jos se on määritettävissä, tai miljoona euroa, sen mukaan kumpi on korkeampi. Rahanpesulain 8 luvun 5 §:n 3 momentin mukaan seuraamusmaksu määrätään maksettavaksi valtiolle.

Valvontaviranomainen ja Suomen Asianajajaliitto ovat tehneet asiassa yhteistyötä rahanpesulain 8 luvun 10 §:n edellyttämällä tavalla.

Suomen Asianajajaliitto on esittänyt viiden tuhannen (5 000) euron suuruisen seuraamusmaksun määräämistä asianajaja Antti Meriläiselle. Ilmoitusvelvollinen on vastineessaan esittänyt, että mikäli valvontaviranomainen määrää asiassa seuraamusmaksun, tulisi sen määrää alentaa huomattavasti Suomen Asianajajaliiton esittämästä määrästä. Lupa- ja valvontaviraston käsityksen mukaan Meriläinen ei ole tuonut vastineessaan esiin sellaisia merkityksellisiä seikkoja, joita Suomen Asianajajaliitto ei olisi jo ottanut huomioon omassa arvioinnissaan.

Suomen Asianajajaliiton esityksen mukaisesti Lupa- ja valvontavirasto määrää asianajaja Antti Meriläiselle viiden tuhannen (5 000) euron suuruisen seuraamusmaksun. Seuraamusmaksun määrän kokonaisarvioinnissa on otettu huomioon ilmoitusvelvollisen menettelyn laatu ja laajuus. Ilmoitusvelvollinen on toiminnassaan laiminlyönyt vakavasti velvollisuutta laatia ja päivittää riskiarvio, yksilöidä ja arvioida

rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskejä, soveltaa tehostettua tuntemismenettelyä, varmistaa pakotesäätelyn ja jäädyttämispäätösten noudattaminen sekä tehdä ilmoitus epäilyttävästä liiketoimesta. Seuraamusmaksun määrän arvioinnissa on otettu huomioon myös tekijän taloudellinen asema, minkä vuoksi seuraamusmaksun määrä on tekojen vakavuuteen ja seuraamusmaksun asteikkoon nähden alhainen.

Seuraamusmaksu määrätään maksettavaksi valtiolle. Seuraamusmaksun täytäntöönpanosta huolehtii Oikeusrekisterikeskus.

Rahanpesulain 8 luvun 8 §:n mukaisesti seuraamusmaksupäätös julkistetaan Lupa- ja valvontaviraston verkkosivuilla.

6 Sovellettavat säännökset

Päätöksessä mainitut lainkohdat.

7 Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Päätöstä seuraamusmaksun määräämisestä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

8 Päätöksen hyväksyminen

Ryhmäpäällikkö	Ilkka Heikkilä
Ylitarkastaja	Anna Siivonen

Tämä asia on allekirjoitettu sähköisesti viimeiseltä sivulta ilmenevin tavoin.

9 Lisätiedot

Lisätietoja antaa tarvittaessa ylitarkastaja Anna Siivonen, sähköposti anna.siivonen@lvv.fi, puh. 029 5254188.

10 Jakelu

Päätös Asianajaja Antti Meriläinen
Saantitodistuksin

11 Tiedoksi

Päätös Suomen Asianajajat

Päätös

27.3.2026

LVV-U/19283/2026

Osittain salassa pidettävä JulkL 24.1 § 20 k

12 Liitteet

Valitusosoitus (Liite 1)

Maksuosoitus (Liite 2)

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihde: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/19283/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/19283/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Siivonen Anna 27.03.2026 13:55

Ratkaisija Heikkilä Ilkka 27.03.2026 13:57